

Case study č. 2: „Burza filantropie“

Díky case study (neboli případové studii) **jsme schopni studovat konkrétní program, událost či nástroj v oblasti rodinné politiky a následně jej generalizovat za účelem inspirace a potenciálního využití daného případu** pro další kraje a obce (Veselý, Nekola 2007). Následná case study představí projekt tzv. Burzy filantropie, která spojuje zástupce neziskového, soukromého a veřejného sektoru společně s dárci za účelem realizace veřejně prospěšných projektů neziskových organizací v daném regionu.¹

Cíl projektu:

Cílem Burzy filantropie je podpora neziskového sektoru a propojování aktérů zapojených do realizace rodinné politiky. Myšlenka projektu vychází z principu zapojení dárců, kteří si mohou vybrat veřejně prospěšný projekt některé z neziskových organizací (dále jen NNO) v regionu, který jim je blízký a ten finančně, materiálně i jinou vhodnou formou pomoci podpořit.

Popis projektu:

Burzu filantropie pořádá pravidelně od roku 2012 organizace Koalice nevládek Pardubicka, z.s.², která sdružuje a podporuje NNO v Pardubickém kraji. Burza filantropie je vedle Pardubického kraje pořádána rovněž ve Středočeském, Jihočeském a Kraji Vysočina. Burza probíhá vždy v několika okresech v každém kraji. V roce 2011 proběhl pilotní projekt Burzy na 8 místech Pardubického kraje za účelem vyzkoušení této ideje a simulace samotného průběhu burzy, kde si NNO mohly své projekty odprezentovat nanečisto. Tento nultý ročník sklídl obrovský úspěch a realizátoři se tak rozhodli pro uskutečnění tohoto projektu.

Doposud bylo na Burze filantropie v Pardubickém kraji podpořeno celkem 421 projektů ve výši 15 426 235 Kč. Celkově ve všech krajích bylo podpořeno **470 projektů v celkové hodnotě 16 930 212 Kč**. Do Burzy se může přihlásit jakákoliv NNO se svým projektem. Do finále se dostávají projekty, které jsou vybrány samotnými dárci z řad soukromého a veřejného

¹ Tato case study vychází z projektu Burza filantropie. Původní příspěvek dobré praxe je možné nalézt ve Sborníku dobré praxe rodinné politiky v krajích zde: http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/images/Sbornik_dobre_praxe.pdf.

² Více informací o Koalici nevládek Pardubicka, z.s.: <https://www.konep.cz/>

sektoru a které získají nejvíce hlasů v rámci hlasování, do kterého se může zapojit i veřejnost skrze internetové stránky.

V samotném finále mají vítězové NNO zhruba **8-10 minut na prezentaci svého projektu**. Donátoři se mohou k jednotlivým projektům vyjadřovat a doptávat se na doplňující otázky, které musí zástupci NNO zodpovědět. Na konci burzy se dárci sami rozhodnou, jaký projekt a v jaké výši projekt podpoří. Maximální možná výše finanční podpory na Burze filantropie v Pardubickém kraji je **75 000 Kč³**. Donátor následně vystaví vítězi šek na konkrétní finanční částku, materiální dat, službu či jinou formu pomoci. V rámci Burzy filantropie mohou dárci zvolit rovněž **tzv. divokou kartu**, která znamená podpoření projektu NNO bez nutnosti prezentace na burze.

Projekt Burzy zaznamenal nejen v Pardubickém kraji ohromný úspěch a popularitu. Ing. Pavel Šotola, radní Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor, okomentoval projekt následovně:

„Velkou radost mi dělá především stále se zlepšující úroveň prezentací projektů. Neziskovky jsou dobře připraveny také na podrobné dotazy donátorů. Rovněž se mi líbí pestrost podpořených projektů, které jsou sociální, vzdělávací, kulturní, ale i třeba z oblasti životního prostředí.“

Projekt Burzy chválí rovněž podpořené NNO či zapojení dárci:

„Vidina, že sen se stane realitou a v podstatě jsme už jenom krůček od jeho naplnění, byla velice motivující. V té chvíli jsme věděli, že musíme slib splnit „děj se co děj“, protože tato jedinečná šance by se už nikdy nemusela opakovat. Za to, že se nám nakonec podařilo dostat slibu, a potřebné finance v termínu získat, musíme poděkovat dalším dárcům, které jsme oslovili, a jejichž ochota a štědrost nám pomohla dojít ke konečné metě. (podpořená NNO, KŘÍŽOVATKA handicap centrum, o.p.s. – projekt „Cvičení bez gravitace“)

„Burza filantropie je dle našeho názoru jeden z nejlepších sociálních projektů, který v poslední době vznikl. Jasně a velice transparentně získává a rozděluje prostředky mezi potřebné

³ Ve zbylých krajích je tento limit nastaven na 50 000 Kč.

neziskové organizace v regionu...Chvilé strávené při dané akci jsou velice emotivní a nutí každého z nás k zamyšlení.“ (dárce, KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí)

Case study aneb praktické informace k uskutečnění obdobných projektů:

V následující části se zaměříme na doporučení, praktické rady a informace k realizaci obdobných aktivit a projektů. Burzu filantropie považujeme za zajímavý projekt, který může sloužit jako nástroj k podpoře NNO a k propojování zástupců podnikatelského sektoru, neziskových organizací, veřejné správy a samosprávy. **Díky Burze může dojít k uskutečnění smysluplných projektů v oblasti rodinné a sociální politiky, na které by samosprávy či NNO nemusely ve svých rozpočtech najít dostatek financí.**

Zapojení aktéři do Burzy filantropie

Původními realizátory Burzy filantropie jsou pouze NNO či spolky. Domníváme se, že tento **projekt může být úspěšně realizován rovněž zástupci samospráv**, kteří se zhostí role mediátora mezi přihlašujícími organizacemi a dárci na svém území. K realizaci obdobných projektů může totiž často chybět pouze prostředník, který zajistí zázemí, připraví potřebné podklady, zajistí přípravné semináře, podpůrné materiály atp.

Rovněž se domníváme, že do **Burzy se mohou se svými nápady přihlašovat rovněž kraje a obce** (nikoliv pouze NNO), které nenajdou dostatek finančních prostředků v rámci svých rozpočtů.

Průběh burzy

- Před samotnou Burzou by mělo dojít k oslovení NNO či krajů a obcí o možnosti zapojení a k dostatečné **propagaci akce na webových stránkách** či sociálních sítích pořádající organizace. Vhodným nástrojem může být rovněž **zajištění mediálních partnerů**.⁴
- Organizace se mohou přihlašovat přes **přihlašovací formulář**, ve kterém by měly být obsaženy informace o dané organizaci⁵ a informace o projektu.⁶ Zasláné projekty jsou následně zveřejněny na webových stránkách organizace.⁷
- Následuje **hlasování**, do kterého by měla být **zapojena veřejnost i samotní dárci**. Doporučujeme zvolit online formulář na webových stránkách organizace. Do finále postupují organizace s nejvíce hlasy.⁸

⁴ Mediálními partnery současné Burzy filantropie je např. Český rozhlas, Radio Černá Hora, Deník a další.

⁵ Např. název organizace, sídlo, krátké představení organizace, kontaktní osoba, kontakt, webové stránky

⁶ Např. název projektu, místo realizace projektu, anotace projektu, cíl projektu, přínos projektu, cílová skupina projektu, přínos projektu pro cílovou skupinu, klíčové aktivity projektu, harmonogram realizace či předpokládaný rozpočet projektu.

⁷ Doporučujeme vyvěšení jednotlivých projektů po dobu minimálně jednoho měsíce.

⁸ Počet organizací, které postoupí do finále, necháváme na uvážení samotného organizátora, avšak tento počet by měl být adekvátní vzhledem k přihlášenému počtu dárců.

- Ve finále si každá organizace připraví krátkou **prezentaci o svém projektu** (doporučujeme časové rozmezí 10-15 minut). Po samotné prezentaci by mělo být ponecháno zhruba dalších **10 minut na případné dotazy z publika**. Pořadí prezentovaných projektů doporučujeme **zvolit losem**.
- Po prezentaci všech projektů by měla následovat zhruba hodinová pauza, během které se dárci rozhodnout, který projekt podpoří. Na závěr burzy proběhne **vyhlášení podpořených projektů a podepsání šeku** a mezi dárce a podpořenou organizací a ustanovením **darovací smlouvy**, která bude obsahovat praktické informace (např. kontakt na dárce a NNO, termín výplaty peněz, předpokládaný termín realizace projektu, smluvní podmínky a další).

Užitečné informace pro realizátory:

- V rámci Burzy mohou být uspořádány další aktivity zaměřené na činnost a podporu NNO případně krajů a obcí. Doporučujeme formu **přednášek** či **seminářů** na následující témata: jak napsat projekt a jak jej na burze prezentovat na burze; prezentační dovednosti; vzdělávání neziskových organizací v oblasti fundraisingu a péče o dárce; sociální podnikání a další. Pro jednotlivé semináře doporučujeme zajistit **kvalifikované lektory** či **zástupce z řad dárců**.
- Realizátor by neměl brát žádnou odpovědnost za realizaci podpořených projektů. Tento vztah je vhodné například pojistit **smlouvou** mezi dárce a organizací, která může být podepsána při konání Burzy.
- Do Burzy by měly být přihlašovány pouze takové projekty, které jsou **realizovány přímo na území kraje** (případně okresu), ve kterém Burza probíhá za účelem podpory regionální spolupráce a rozvoje.
- Organizace by měly mít možnost alespoň jednou **stornovat přihlášení svého projektu**, a to například z důvodu, pokud by se objevily nové okolnosti, které by mohly znemožnit realizaci projektu či z důvodu nutných úprav své stávající žádosti. Pro storno doporučujeme časové rozmezí **5 dnů** od uzavření přihlášek.
- Pro konání Burzy doporučujeme jmenovat **koordinátora**, který zajistí chod Burzy a na kterého se budou moci obracet dárci a organizace s případnými dotazy.

Užitečné informace pro oblast dárců:

- Dárce může být kdokoliv z řad soukromého či veřejného sektoru např. podnikatelé, výrobní a obchodní společnosti, banky, nadace, sdružení, církve, stát, státní a místní správa. Dárce mohou být rovněž fyzické osoby z řad veřejnosti.
- Mezi formy pomoci mohou být zařazeny **finanční dary**, ale rovněž **dary materiální** (např. darování auta), **nemateriální** (např. poskytnutí kancelářských prostor) či jakékoliv jiné **formy podpory či spolupráce**.
- **Dárce by neměl být vázán žádným vkladem ani zápisným.** Jeho účast na Burze je dobrovolná. Pokud se dárce rozhodne odstoupit, měl by o tom realizátory informovat.
- Vhodným nástrojem pro zapojení co největšího množství donátorů může být **medializace donátora** ze strany pořádající organizace či podpořené organizace. Může dojít například k příslibu umístění loga na webové stránky či do newsletteru organizace, vyvěšení bannerů v prostorách organizace apod.

Možnosti financování:

Při realizaci prorodinných opatření a aktivit není vždy nezbytně nutné uvažovat o financování z národního, obecních či krajských rozpočtů. Vzhledem k povaze tohoto projektu je financování dané aktivity zajištěno skrze donorské dary a pro **potenciální pořadatele by tento projekt neměl být finančně náročný**. Samozřejmě se při realizaci tohoto projektu mohou vyskytnout výdaje, které bude nutné financovat (např. zajištění zázemí pro uskutečnění Burzy, zajištění občerstvení, zajištění lektorů pro podpůrné semináře). Ty mohou být uhrazeny z rozpočtů obcí, krajů či organizací, které budou daný projekt pořádat případně ze sponzorských darů. Další možností je financování ze státních či strukturálních fondů (např. Národní dotační titul Rodina či Obec přátelská rodině).

Přínos projektu:

Burza filantropie představuje velmi zajímavý nástroj a způsob financování, díky kterému mohou být podpořeny inovativní projekty v oblasti rodinné politiky. Významným přínosem tohoto projektu je rovněž **podpora tzv. PPP (A public – private partnership)**. OECD (2012) definuje PPP jako dlouhodobý smluvní vztah mezi veřejným a soukromým subjektem, v rámci kterého soukromý subjekt vynakládá své zvláštní zdroje, přičemž sdílí související investice i rizika (tzv. *risk sharing*). Mezi benefity řadíme např. rozvoj inovace a kreativity, zmírnění

rozpočtového omezení veřejného sektoru, podporu místního rozvoje či podporu kooperativního prostředí skrze integraci soukromého sektoru (Minnibaeva et al. 2021).

Mezi hlavní přínosy projektu můžeme zařadit:

- **Podpora neziskového sektoru a samosprávy.**
- **Propojování a síťování aktérů** zapojených do realizace rodinné politiky.
- **Vytváření podnětného prostředí** pro tvorbu a realizaci inovativních sociálních projektů a sociálního podnikání.
- **Sdílení příkladů dobré praxe** v oblasti rodinné politiky mezi jejími aktéry.
- **Podpora regionální spolupráce a rozvoje.**

Další užitečné odkazy:

Příběhy dárců z Pardubického kraje: [Příběhy donátorů | Burza Filantropie](#)

Příběhy podpořených NNO: [Příběhy neziskovek | Burza Filantropie](#)

Podoba přihlašovacího formuláře: [Přihlašovací formulář | Burza Filantropie ve Středočeském kraji](#)

Podoba projektu NNO: [okres Pardubice 2021 | Burza Filantropie](#)

Zdroje:

- Minnibaeva et al. 2021. *Improving the Mechanisms of Public-Private Partnership*. International Journal of Financial Research. Vol. 12, No. 2; 2021. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/348507071_Improving_the_Mechanisms_of_Public-Private_Partnership
- MPSV. *Sborník dobré praxe rodinné politiky v krajích*. Dobrá praxe v krajích: Burza filantropie. Dostupné z: http://www.rodinyvkrajich.mpsv.cz/images/Sbornik_dobre_praxe.pdf
- OECD. *Public Governance of Public-Private Partnerships*. 2012. Dostupné z: <https://www.oecd.org/gov/budgeting/oecd-principles-for-public-governance-of-public-private-partnerships.htm>
- Veselý, A. Nekola M. ed. *Analýza a tvorba veřejných politik: přístupy, metody a praxe*. 2007. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studijní texty (Sociologické nakladatelství).